

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 912/2520

นางสนทิพย์ ศักดิ์ศิริผู้ร้อง นายแก้ว ทับทิมทองผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 29, ป.พ.พ. มาตรา 34, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

ค.อายุ 74 ปี ป่วยเป็นโรคเบาหวาน และเป็นอัมพาตมานานประมาณ 13 เดือน มือเท้าข้างขวาและร่างกายแถบซีกด้านขวาเคลื่อนไหวไม่ได้ เคลื่อนไหวได้เฉพาะแถบซีกด้านซ้าย ลูกขึ้นยังไม่ได้ นั่งได้คลานไปในระยะใกล้ๆ ได้ เข้าใจคำถามได้ดี สามารถตอบคำถามได้บ้าง แพทย์รักษาแล้วอาการไม่ดีขึ้น จึงเป็นบุคคลไม่สามารถจะจัดการงานของตนเองได้เพราะกายพิการ สมควรถูกสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความพิทักษ์ ผู้ร้องเป็นบุตรของพี่ชาย ค. ไม่ใช่ผู้สืบสันดานหรือผู้พิทักษ์ของ ค. ส่วนผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์ตามพยานของ ค.มาก่อน ดังนี้ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอต่อศาลให้สั่งว่า ค.เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ และให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้องได้ การที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องมีสิทธิได้รับมรดกของ ค.หาก ค. ถึงแก่กรรม โดยได้รับมรดกแทนที่บิดาผู้ร้องที่ถึงแก่กรรมแล้ว และเป็นทายาทเพียงผู้เดียวของ ค.การร้องขอต่อศาลเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต ชอบด้วยกฎหมายอันว่าด้วยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนได้เสียของ ค.และของผู้ร้องตามที่ผู้ร้องฎีกานั้น กรณีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้ผู้ร้องมีสิทธิร้องขอต่อศาลได้

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นบุตรของพี่ชายนางคำซึ่งป่วยเป็นอัมพาต ไม่สามารถจัดการดูแลทรัพย์สินของตนเองได้ ผู้ร้องเป็นผู้พิทักษ์นางคำตลอดมา จึงขอให้ศาลสั่งให้นางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้อง ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์นางคำ ได้รักษาพยาบาลนางคำและนำไปอุปการะเลี้ยงดูที่บ้านผู้คัดค้านตลอดมา ผู้ร้องไม่ใช่ผู้สืบสันดานของนางคำไม่เคยรักษาพยาบาลและอุปการะนางคำ จึงไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลตั้งเป็นผู้พิทักษ์ ขอให้ยกคำร้องและมีคำสั่งว่า นางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้คัดค้าน ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้นางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้อยู่ในความพิทักษ์ร่วมกันของผู้ร้องและของผู้คัดค้าน ผู้ร้องและผู้คัดค้านอุทธรณ์ขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งตนเป็นผู้พิทักษ์นางคำฝ่ายเดียว ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ผู้ร้องไม่ได้เป็นผู้พิทักษ์ของนางคำตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๒๙ และไม่ใช่หลานผู้สืบสันดานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙ จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง ทั้งไม่สมควรให้นางคำอยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้อง พิพากษาแก้เป็นว่ามีคำสั่งให้นางคำอยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้อง พิพากษาแก้เป็นว่ามีคำสั่งให้นางคำอยู่ในความพิทักษ์ของผู้คัดค้านฝ่ายเดียว ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นบุตรนายผาดพี่ชายนางคำ นางคำป่วยเป็นโรคเบาหวานและเป็นอัมพาต มือเท้าขวาและร่างกายซีกด้านขวาเคลื่อนไหวไม่ได้ วันที่ศาลไปเผชิญสืบที่บ้านผู้คัดค้าน ปรากฏว่า นางคำนั่งได้สามารถตอบคำถามได้ มีความเข้าใจคำถามดี ลูกขึ้นยืนไม่ได้ เคลื่อนไหวร่างกายเฉพาะแถบด้านซ้ายได้ คลานไปในระยะใกล้ๆ ได้ นางคำแจ้งต่อศาลว่าป่วยเป็นอัมพาตมานานประมาณ ๑๓ เดือน แพทย์รักษาอาการไม่ดีขึ้น อายุ ๗๔ ปีแล้ว จึง

ฟังได้ว่านางคำไม่สามารถจะจัดทำงานของตนเองได้เพราะกายพิการ สมควรจะสั่งให้อยู่ในความพิทักษ์ได้ ปรากฏว่าผู้ร้องไม่ได้โต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่วินิจฉัยว่า ผู้ร้องไม่เคยเป็นผู้พิทักษ์นางคำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔ ประกอบด้วยมาตรา ๒๙ และไม่ได้เป็นหลานผู้สืบสันดานของนางคำตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ ทั้งไม่ได้โต้แย้งว่า ผู้คัดค้านจะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์นางคำไม่ได้ เพราะไม่ใช่เป็นผู้พิทักษ์ตามพยานของนางคำมาก่อน จึงฟังได้ว่า ผู้ร้องไม่ใช่ผู้สืบสันดานหรือผู้พิทักษ์ของนางคำ ส่วนผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์ของนางคำ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ศาลสั่งว่านางคำเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้องได้ ที่ผู้ร้องฎีกาว่า ผู้ร้องมีสิทธิร้องขอต่อศาลได้เพราะถ้าหากนางคำถึงแก่กรรม ผู้ร้องจะมีสิทธิได้รับมรดก โดยได้รับมรดกแทนที่บิดาผู้ร้องที่ถึงแก่กรรมแล้ว และเป็นทายาทเพียงผู้เดียวของนางคำ เป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต ขอบด้วยกฎหมายอันว่าด้วยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนได้เสียของนางคำ และของผู้ร้องนั้น ศาลฎีกาเห็นว่า คดีดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้ผู้ร้องมีสิทธิร้องขอต่อศาลได้ ผู้คัดค้านแถลงต่อศาลว่า ถ้าหากนางคำเต็มใจจะไปอยู่ในความดูแลของผู้ร้อง ผู้คัดค้านก็ไม่ขัดข้อง เมื่อศาลไปเดินเผชิญสืบนางคำตามคำขอของผู้ร้อง ฝ่ายผู้ร้องขอให้ศาลถามความสมัครใจของนางคำ ศาลถามนางคำว่าจะยินดีไปอยู่ในความดูแลของผู้ร้องหรือไม่ นางคำเข้าใจคำถามดีตอบศาลพูดซ้ำๆ หลายครั้ง และแสดงกิริยายืนยันว่าไม่สมัครใจจะไปอยู่ในความดูแลของผู้ร้องหรือบุคคลอื่นทั้งสิ้น ขออยู่กับผู้คัดค้านคนเดียว และอยู่ที่บ้านผู้คัดค้านปัจจุบัน เพราะอยู่สบายดี ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้คัดค้านเป็นผู้พิทักษ์นางคำแต่ผู้เดียวชอบแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

เพียร ศรีอรุณ · สอน ไชยสุต · มงคล วัลยะเพ็ชร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/912/2520>